

A

Mitä tunteita kuvat
sinussa herättävät?

B

C

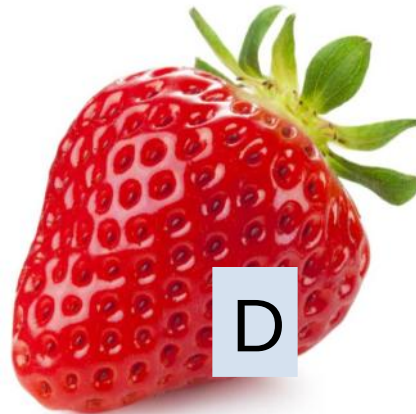
D

E

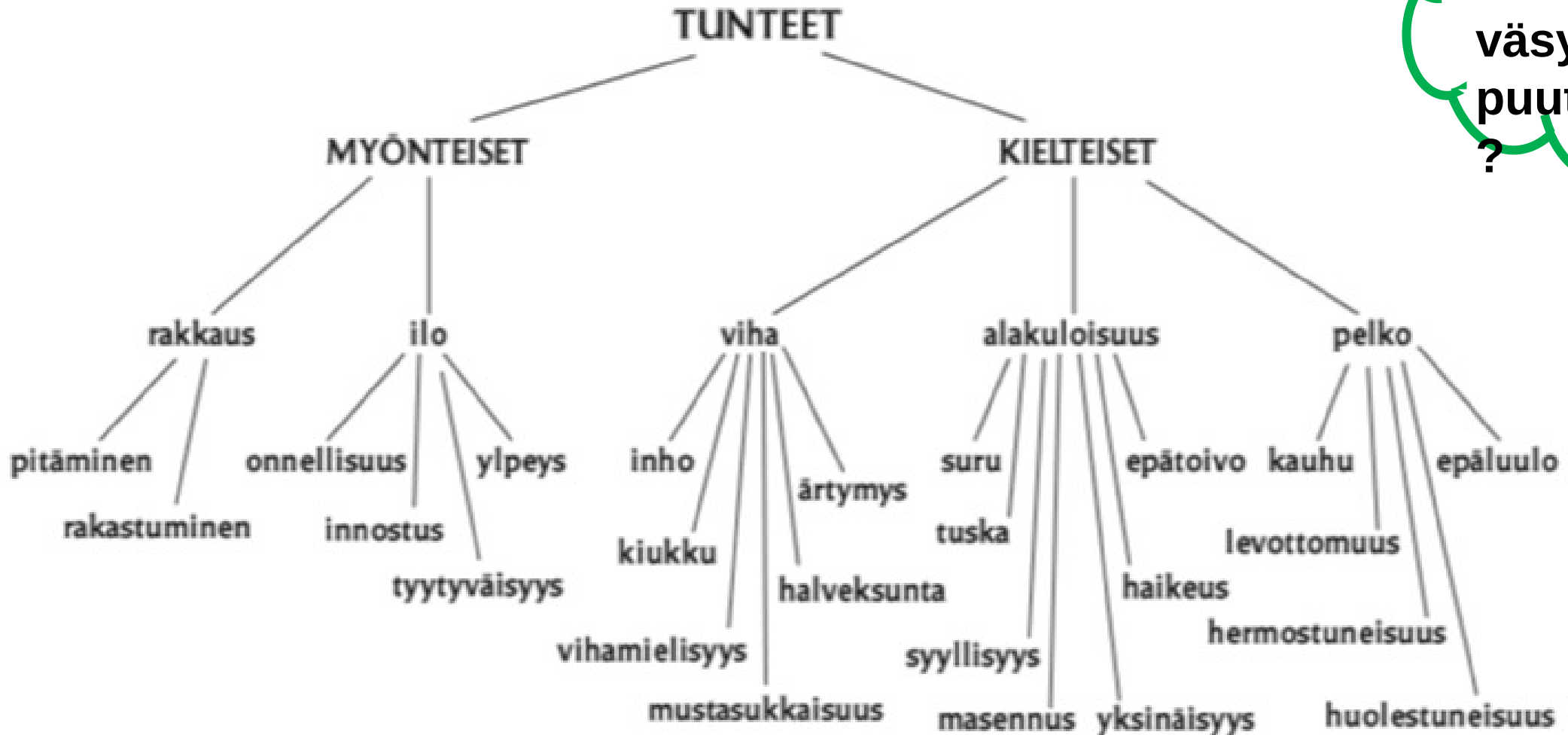
Tyypillisiä tunteita aiheuttavia tapahtumia ja asioita

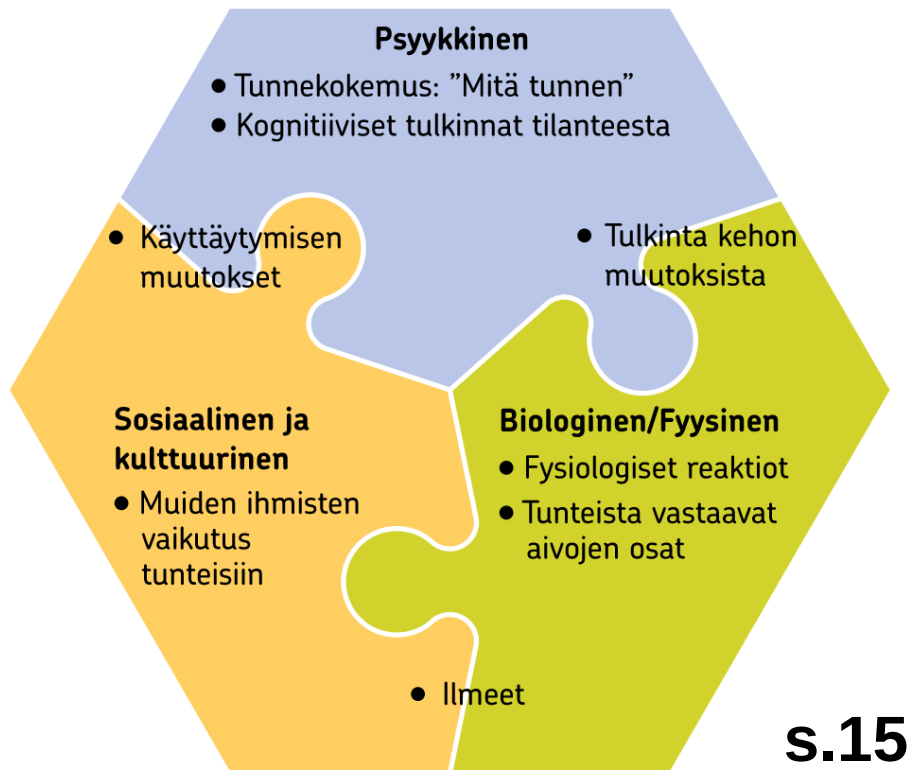
- A fyysinen uhka
- B vaaralliset eläimet
- C vuorovaikutus muiden kanssa
- D ruoka
- E toisten ihmisten tunteiden ilmaisut

EMOOTIOT (pääluke I)

Myönteiset ja kielteiset tunteet, tunnehierarkia

Miksi jano, nälkä, väsymys puuttuvat?

s.15

1. Mieti, miten pelästyessä näkyy tunteissa ihmisen toiminnan kolme ulottuvuutta?

2. Kts. Kaaviota s. 14. Miten asettaisit kaavioon seuraavat tunteet: helpottunut, raivostunut, haikea, rauhallinen, alakuloinen?

Tunne eli **emootio**

(s.14-16)

- lyhytkestoinen, tietyssä tilanteessa heräävä mekanismi.
- vs. **mieliala** = pitkäkestoinen, positiivisesti tai negatiivisesti sävyttynyt tunteenomainen kokemus, esim. masentuneisuus.
- fyysinen, psyykkinen ja sosiaalinen ulottuvuus.
- auttavat toimimaan eri tilanteissa.
  - Ne **luovat valmiuden käyttäytyä/toimia**

HUOM! S.14: Väsymys ei ole emootio, vaan fysiologinen tila! Stressaantuminen on

Perustunteet (s. 16)

HÄMMÄST
YS

ILO

PELKO

SUR
U

INHO

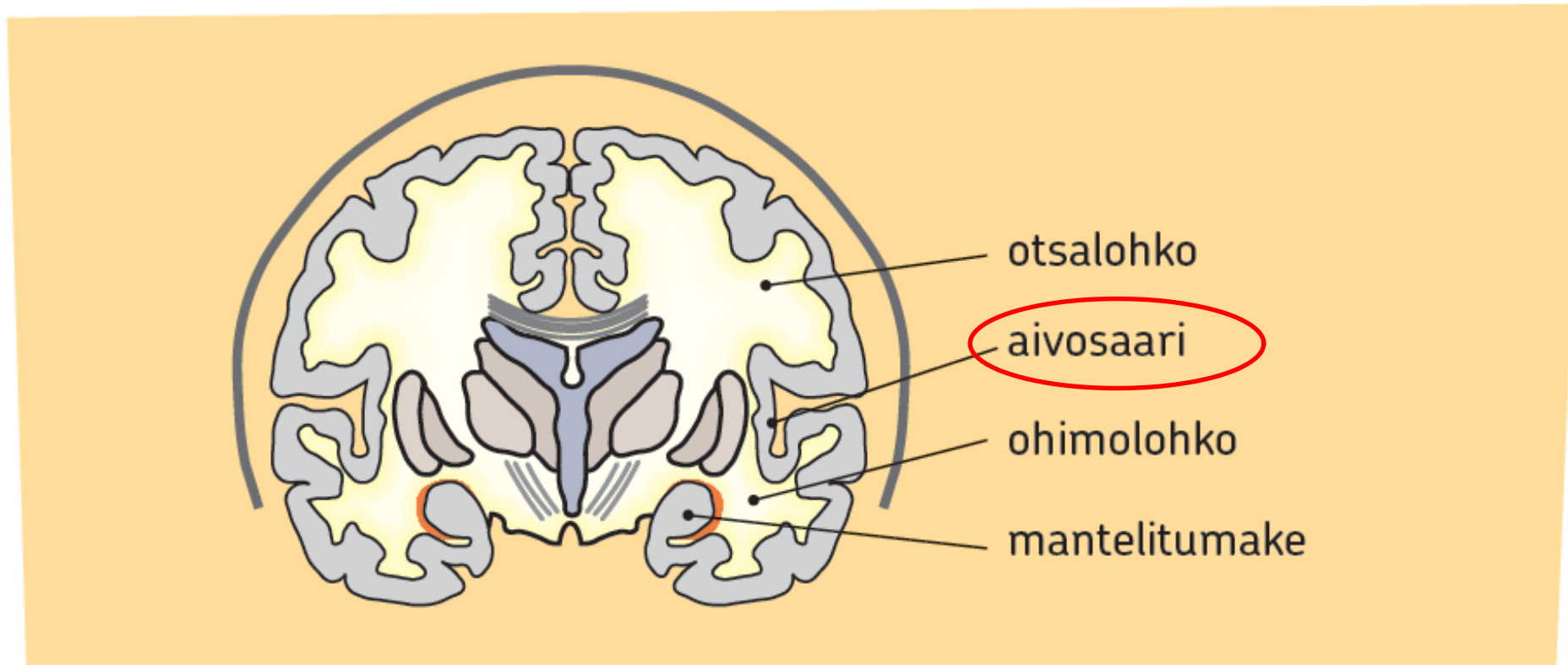
VIHA

- **synnynnäisiä**
- **tulkitaan samalla tavalla eri kulttuureissa**
- **Perustunteita ilmaistaan samankaltaisilla ilmeillä eri puolilla maailmaa (Paul Ekman)**
- **kulttuurieroja siinä, mitä tunteita saa esittää ja kenelle**
- **Nk. Ilmaisusäännöt – miten eri tunteita tuodaan esiin**

VS. Sosiaaliset tunteet (s.16-17)

- **Esim. häpeä, syyllisyys, kateus, ylpeys, mustasukkaisuus**
- **Syntyvät toiminassa suhteessa muihin**
- **tulkitaan eri tavalla eri kulttuureissa esim.**
  - **Häpeä tai kasvojen menetys Aasian kulttuureissa**
  - **latinalaisen maailman macho-kulttuurissa mustasukkaisuus**

Vastenmielisyyden kannalta keskeinen aivoalue on aivosaaari eli insula

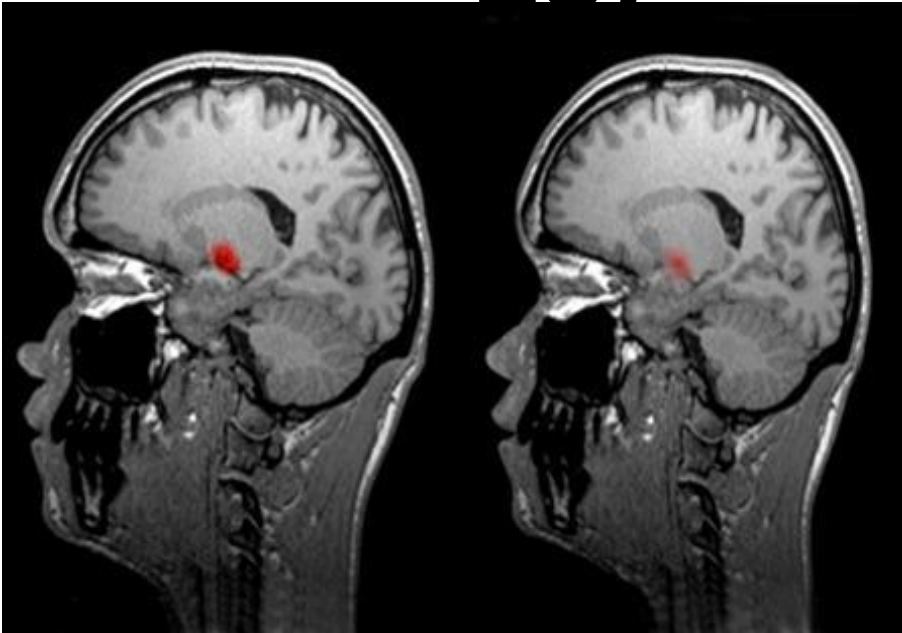
Tunteiden tutkiminen (s. 23-24)

- Onko kuvien arvioiminen validi eli pätevä tapa mitata vastenmielisyyden tunnetta? Perustele vastauksesi.
- Mitä tarkoitetaan **operationalisoinnilla**?
- Minkälaisia haasteita operationalisointiin eli tutkittavan asian muuttamiseen mitattavaan muotoon liittyy tunteiden tutkimisen yhteydessä?

Tunteiden tutkiminen (s. 21-23)

fMRI kuvat osoittavat mustasukkaisuuden ilmenevän hiukan eri tavoin miesten (vas.) ja naisten (oik.) aivoissa. Punaisella merkitty kohta on hypothalamus.

1. **Itsearviointit** esim. kysely: asteikolla 1-5 kuinka iloiseksi tunnet itsesi
2. **projektiiviset testit** esim. mitä näet musteläiskässä
3. **observointi**=havainnointi esim. miten reagoi surulliseen elokuvaan yksin ja seurassa
4. **fysiologiset mittaukset**
  - hormonit
  - aivotutkimusmenetelmät.

Tehtävä:

Mieti, mitkä ovat näiden menetelmien heikkouksia ja vahvuuksia!

Lue tutkimus s. 24.

- 1. Onko kyseessä kokeellinen, korrelatiivinen, kuvaileva, tapaustutkimus vai kenttätutkimus?**
- 2. Mitä tiedonkeruutapaa tutkimuksessa on käytetty?**
- 3. Onko kyseessä määrällinen vai laadullinen tutkimus?**

Tehtäviä

- 1. Mitä tarkoittivat a) mallioppiminen b) ehdollistuminen?**
- 2. Keksi esimerkki ehdollistumisesta ja mallioppimisesta tunteiden ilmaisemisessa.**
- 3. s.43 teht. 1**
- 4. Lue s. 19 Aidon tunteen voi tunnistaa teeskennelystä**
Mistä tunnistaa aidon tunteen?